Nummer VN

Directie

Gemeente Amsterdam

Voordracht voor de Map wethouder Van Doorninck van 10 december 2019

Portefeuille: Grondzaken

Agendapunt: <*automatisch*>

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Voortgang aanpak diffuus lood in de bodem

Gevraagde beslispunten

1. Kennisnemen van de voortgang van de inventarisatie van lood in de bodem op kinderspeelplaatsen in Amsterdam
2. Kennisnemen van het voorbereiden van een pilot naar lood in tuinen in de Staatsliedenbuurt

Onderbouwing beslispunten

De laatste jaren is steeds duidelijker geworden dat lood schadelijker is voor jonge kinderen dan eerder gedacht. Lood heeft invloed op de hersenontwikkeling van jonge kinderen tot 6 jaar en kan leiden tot een IQ-verlies van enkele punten.
Dit heeft onder andere geleid tot advieswaarden voor bodemkwaliteit die door de gezamenlijke GGD's zijn opgesteld. Deze waarden zijn strenger dan de normen die eerder werden gehanteerd. Sinds 2017 werkt G&O samen met de GGD en de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG) aan maatregelen om de blootstelling te verminderen.

Dit heeft in Amsterdam tot de volgende acties geleid:

a) Betere informatievoorziening van ouders van jonge kinderen via GGD;
b) De loodnormen zijn aangescherpt en vastgelegd in de Nota Bodembeheer;
c) Afdeling bodem onderzoekt alle kinderspeelplaatsen op mogelijke blootstellingsrisico's;
d) Voorbereiding van een pilot om tuingebruikers meer bewust te maken van de risico's van lood en de mogelijke maatregelen.

Ad 1) Voortgangsrapportage
In bijgaande voortgangsrapportage wordt een tussenstand gegeven van het inventarisatieproject op kinderspeelplaatsen. Het project is ongeveer halverwege en zal medio 2020 worden afgerond. Dan zijn ca. 300 bodemonderzoeken uitgevoerd. Op de meeste onderzochte locaties is geen sprake van risico's ten gevolge van lood in de bodem, ook niet volgens de nieuwste inzichten. Slechts op 5% van de tot nu toe onderzochte locaties zijn fysieke maatregelen wenselijk. Dat betreft vooral kinderdagverblijven.
G&O helpt bij het uitvoeren van maatregelen door een vergoeding te geven of door de maatregelen zelf uit te voeren. De kosten van deze

maatregelen zijn relatief beperkt en worden gedekt uit de reserve Bodemsanering en Nazorg. Daarbinnen is in totaal € 3,5 miljoen voor diffuus lood gereserveerd.

Ad 2) Pilot lood in tuinen

Ook in de bodem van tuinen kan lood aanwezig zijn. Ouders kunnen door het opvolgen van eenvoudige gebruiksadviezen de blootstelling aan bodemlood drastisch terugdringen (handen wassen, voeten vegen, stofzuigen, kinderen in een zandbakje laten spelen) Er is echter weinig bewustzijn van de risico's bij ouders. De GGD, die veel ervaring heeft met communicatie over gezondheidsrisico's, verwacht niet dat de bewustwording met algemene middelen veel kan worden vergroot. Daarom bereidt G&O, in samenwerking met GGD en Waternet, een pilot voor in de Staatsliedenbuurt. De Staatsliedenbuurt is gebouwd op een 19e eeuws industriegebied. Volgens het Bodeminformatiesysteem komen in de wijk zeer hoge loodgehalten voor.

In samenwerking met de gebiedsmakelaar, GGD en Waternet wordt een informatieavond georganiseerd. Vervolgens gaan medewerkers van G&O langs bij begane grondwoningen om het loodgehalte in de tuin te meten en om maatwerkadvies te geven. Als bewoners hun tuin willen saneren kan G&O financieel of praktisch ondersteunen. Naar verwachting wordt dat pas aantrekkelijk bij verbouwing of herinrichting van de tuin. Bij het tuinenbezoek kan ook beoordeeld worden of er binnenshuis loden leidingen aanwezig zijn.
Op voorhand is moeilijk te voorspellen wat de respons op de pilot is. Met deze aanpak is in Nederland nog geen ervaring opgedaan.

Naast het verkrijgen van een actueel beeld van het loodgehalte in de tuinen, richt de pilot zich op de volgende vragen:

- Hoe kunnen de risico's van lood en de gebruiksadviezen het meest effectief worden gecommuniceerd?;
- Wat is de opkomst op de informatieavond en hoeveel mensen hebben behoefte aan metingen en maatwerkadvies?;
- Welke vragen leven er bij bewoners?;
- Worden maatregelen genomen door bewoners en welke maatregelen worden door bewoners overwogen (Gedragsaanpassing, kleine aanpassingen in de inrichting of sanering)?;
- Werkt de gecombineerde aanpak waarbij ook gekeken wordt naar loden waterleidingen en rekening gehouden wordt met 'rainproof'? Is dat te ingewikkeld of zijn er andere combinaties mogelijk en wenselijk?;
- Wat zijn de te verwachten kosten en wat is de inspanning als de pilot wordt uitgerold over de hele historische stad?

Na de pilot wordt besloten of en, zo ja, op welke wijze de aanpak van lood in tuinen kan worden toegepast op de hele historische stad. De pilot wordt gefinancierd uit de reserve Bodemsanering en Nazorg.
Daarbinnen is in totaal € 3,5 miljoen voor diffuus lood gereserveerd. Vooralsnog wordt een budget van € 500.000 per jaar gereserveerd. Met een looptijd van 4 jaar komt het totaal budget daarmee op € 2.000.000.

Nummer VN

Directie

Gemeente Amsterdam

Volgende processtappen

- Deze voordracht wordt ook ter kennisname aangeboden aan Wethouder Kukenheim.

Advies / afstemming

De voortgangsrapportage en de pilot zijn afgestemd met de GGD, de Omgevingsdienst, Ruimte en duurzaamheid en Waternet.

Documenten

Registratienr.	**Naam**
<*automatisch*>	Tussenrapportage aanpak loodverontreiniging

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Grond en Ontwikkeling 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e
5.1, 2, e 5.1, 2, e

Beslissing